

POZICIJA

Dėl Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo projekto

Lietuvos pramonininkų konfederacija (toliau – LPK) išnagrinėjo Finansų ministerijos derinti pateiktą Lietuvos Respublikos Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo nr. IX-1007 2, 6, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 24, 27, 29, 33, 34 straipsnių pakeitimo ir papildymo ir įstatymo papildymo 18² straipsniu projektą (toliau - Projektas), ir pateikė išvadas LR finansų ministerijai, LRS Ekonomikos komitetui, LRS Biudžeto ir finansų komitetui.

Teigiamai vertindami Finansų ministerijos pateiktas Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo pataisas, reglamentuojančias atliekų verslo apmokestinimo klausimus, privalome atkreipti Jūsų dėmesį į įstatymo 6-tame straipsnyje nepakeistą 5 procentų mokesčio tarifą. Siekdami padidinti įplaukas į valstybės biudžetą iš gyventojų superkamų atliekų, sumažinti šešėlinę ekonomiką superkamų atliekų versle, ypač susijusiam su pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančių dokumentų išdavimu ir suvienodinti konkurencines sąlygas šiame Lietuvos ūkio sektoriuje veikiantiems verslo subjektams esame tikri, jog šis tarifas turėtų būti 2 procentai. Siūlydami būtent tokį tarifą įvertinome:

1) neapskaitytų atliekų eksporto į užsienį, pirmiausia į Lenkiją (pastaroje šalyje GPM neišskaičiuojamas iki 1000 PLN per dieną, o viršijanti suma apmokestinama 2 proc. tarifu) sumažinimą. Pažymėtina, jog ir kitos, pirmiausia kaimyninės ES valstybės praktiškai taiko nulinį GPM tarifą gyventojų pajamoms, tame tarpe ir iš atliekų pardavimo, jei šios pajamos neviršija tam tikrų dydžių (Vokietijoje GPM neapmokestinama iki 8820 eurų per metus, Švedijoje apie 2000 eurų per metus ir t.t.). Šešėlinis verslas, esant dabartiniam 5 procentų mokesčio tarifui, ypatingai pasireiškia superkant didesnę vertę rinkoje turinčias atliekas;

2) ankstesnių pataisų įteisinimo naudą valstybės biudžetui ir verslui, t. y.: a) pirkėjo prievolės išskaityti ir sumokėti PVM už jam pateiktas prekes ir teikiamas paslaugas įteisinimas atliekų tvarkymo versle - PVM įstatymo 96 straipsnio pataisos; b) nuo 2014 m. sausio 1 dienos

taikomų GPM įstatymo pataisų dėl A klasės pajamų netauriųjų metalų laužui apmokestinimo 5 procentų tarifu vietoje anksčiau taikyto 15 procentų tarifo. Pastarųjų minėto įstatymo nuostatų įteisinimas leido padidinti 2014 metų A klasės pajamas iš šio laužo 2,1 karto, o vėlesniais metais šis padidėjimas siekė ne mažiau kaip 1,5 karto. Toks A klasės pajamų padidėjimas būtų buvęs dar didesnis, jei nebūtų pasaulinės krizės sukulto metalų kainų kritimo daugiau kaip dviem kartais ir spalvotų metalų verslo "šešėlio" išaugimo dėl susidariusio nevienodo atliekų apmokestinimo;

3) mokestinės bazės padidinimą dėl visų pajamų iš atliekų verslo priskyrimo A klasės pajamoms, kas yra numatyta teikiamame įstatymo projekte;

4) ženklų apsunkinimą mažą vertę turinčių atliekų, už kurias gautos pajamos iki šiol buvo priskiriamos B klasės pajamoms, supirkimą;

5) tai, jog kiekviena valstybė yra pirmiausiai suinteresuota surinkti ir saugiu aplinkai būdu sutvarkyti visas ir ypač pavojingas atliekas, nes bet kokios tokių atliekų "šešėlinio" verslo pasekmės gresia šalies gyventojų sveikatai ar net gyvybei;

6) vagysčių iš Lietuvai strategiškų įmonių AB "Lietuvos geležinkeliai", Telia Lietuva ir ESO sumažinimą.

Įteisinus 2 procentų GPM tarifą visoms Lietuvos rinkoje superkamoms atliekoms, mūsų skaičiavimais, atliktais remiantis VMI 2016 m. duomenimis, įplaukos sudarytų apie 50 - 60 mln. Eurų. Remiantis VMI pateikta informacija apie B klasės mokestinę pajamų bazę atliekų versle per 2016 m. laikotarpį, taikant siūlomus GPM įstatymo pakeitimus, mūsų skaičiavimais, pajamos į valstybės biudžetą būtų padidėjusios apie 10-15 procentų. Remdamiesi tais pačiais skaičiavimais teigiame, kad atliekų bei antrinių žaliavų išvežimo ir šešėlinės ekonomikos sumažėjimas siektų bent 100 procentų, o tuo pačiu metinis gyventojų pajamų mokesčio iš atliekų pardavimo priaugis būtų dar bent 30 procentų didesnis.

Remdamiesi aukščiau išdėstytais argumentais **siūlome pakeisti LR Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 6 straipsnio 3 dalį** ir ją išdėstyti taip:

„3. Pajamų mokesčio 5-2 procentų tarifas taikomas ne individualios veiklos pajamoms, gautoms pardavus ar kitaip nuosavybėn perleidus atliekas.“

Taip pat nepritariame Projekto 2 straipsniu keičiamo 6 straipsnio 5 d. pakeitimams, kurie numato, kad fiksuoto dydžio pajamų mokesčiu gali būti apmokestinamos tik 20 000 eurų per mokestinį laikotarpį neviršijančios individualios veiklos pajamos. Siūlome takyti 35 000 eur ribą, kai neviršijant šios sumos gyventojų individualios veiklos pajamoms gali būti taikomas fiksuoto dydžio mokestis.

Greta šio ribojimo, siūlome numatyti ir kitą priemonę, užkertant galimybę piktnaudžiauti verslo liudijimais. **Jeigu statybos darbų ar kitų, išskyrus kūrybinių industrijų sektorius, paslaugų užsakovas yra juridinis asmuo, tokiu atveju asmeniui su verslo liudijimu siūlome nuskaičiuoti papildomą GPM (greta verslo liudijimo mokesčio), kurį turėtų nuskaičiuoti ir pervesti į biudžetą užsakovas juridinis asmuo.**

Veiklai statybos sektoriuje dėl jo specifiškumo teikiame papildomą siūlymą. Veikla su verslo liudijimu yra vieno asmens individuali veikla, be to – tai smulkus verslas. Todėl su verslo liudijimu turėtų būti leidžiama atlikti tik nesudėtingus smulkius darbus, kurie logiškai suderinami su vieno asmens galimybėmis ir smulkaus verslo samprata. Taigi **siūlome, kad statybos sektoriuje asmenims su verslo liudijimais būtų leidžiama atlikti tik apdailos darbus ir kai kurių nesudėtingų statinių statybos darbus** (nesudėtingų statinių rūšis nustato Statybos techninis reglamentas „Statinių klasifikavimas“). Kitus statybos darbus turėtų atlikti tik įmonės.

Prašome Jūsų įvertinti aukščiau išdėstytus argumentus ir pasiūlymus bei į juos atsizvelgti.

2017 m. rugsėjo 19 d.